

PRIJEDLOG

Na temelju čl. 17. stavak (2) i 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), te članka 17. Zakona o Vijeću ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine u suradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na _____ sjednici održanoj _____ 2026. godine, donosi

PRAVILNIK O IZMJENI I DOPUNI PRAVILNIKA O SOLI ZA PREHRANU LJUDI

Članak 1.

U Pravilniku o soli za prehranu ljudi („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09 i 30/12), članak 2. stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Ovisno o podrijetlu i načinu proizvodnje, u soli za prehranu ljudi se mogu nalaziti i prirodni kontaminanti u skladu s Pravilnikom o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani ("Službeni glasnik BiH", br. 68/14, 79/16 i 84/18).

Članak 2.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„(1) Pri proizvodnji soli za prehranu ljudi, s obzirom na tehnološki postupak, mogu se koristiti aditivi u skladu s Pravilnikom o prehrambenim aditivima („Službeni glasnik BiH“ br. 33/18 i 6/21).

(2) Izuzetak su „nerafinirana morska sol“ i „cvijet soli ili solni cvijet“, koje ne smiju sadržavati prehrambene aditive.“

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„(1) Upakirana sol mora biti deklarirana u skladu s Pravilnikom o pružanju obavijesti potrošačima o hrani („Službeni glasnik BiH“ broj 68/13) i odredbama ovog Pravilnika.

(2) Za sol koja je jodirana, na deklaraciji se mora nalaziti datum minimalne trajnosti soli“.

Članak 4.

U članku 7. dopunjuju se toč. a), c) i g), i to:

u točki a) se iza riječi: „97% natrijeva klorida računato na suhu tvar (isključujući aditive, odnosno hranjive tvari)“ dodaju riječi: „s izuzetkom nerafinirane morske soli koja mora sadržavati najmanje 95% NaCl i cvijeta soli ili solnog cvijeta koji mora sadržavati najmanje 92% NaCl“

u točki c) se iza riječi: „boje“ dodaje zarez i riječi: „izuzev posebnih vrsta soli;

u točki g) se iza riječi: „kalijevim jodatom (KJO₃)“ dodaje: “ili kalijevim jodidom (KI)”.

Članak 6.

U članku 8. dodaju se toč. e), f) i g) i glase:

„e) soli koje nisu jodirane zbog tehnološki opravdanih razloga, izuzev cvijeta soli ili solnog cvijeta i dimljene soli, moraju biti označene navodom: „Nejodirana sol. Dostatan unos joda neophodan je za normalno funkcioniranje organizma.“;

f) pri informiranju potrošača o hrani zabranjuju se svi oblici isticanja zdravstvene prednosti konzumacije bilo koje vrste soli koja nije jodirana u odnosu na onu koja je jodirana;

g) naziv “sol” može se nadopuniti i izrazom “kuhinjska”.”.

Članak 7.

U članku 10. u st. (2) i (3) brišu se riječi:

„na temperaturi do 25°C“ i „s temperaturom do 25°C“.

Članak 8.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Za utvrđivanje usklađenosti proizvoda sa zahtjevima kakvoće propisanim ovim Pravilnikom u svrhu službene kontrole koriste se validirane i međunarodno priznate metode.

(2) Za određivanje količine joda u jednom uzorku soli uzima se 5 pakiranja ili 5 jedinica uzetih s različitih mjesta u slučaju soli u rasutom stanju. Masa pojedinog pakiranja, kao i masa pojedine jedinice u slučaju soli u rasutom stanju koja se dostavlja na analizu, ne smije biti manja od 200 g. Prosječna vrijednost pet određivanja je rezultat za jedan uzorak, a izražava se kao jod ili kao kalijev jodat (KJO_3) ili kalijev jodid (KI) u mg/kg.

Članak 9.

Sol se može proizvoditi i označavati prema odredbama Pravilnika o soli za konzumaciju ljudi („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09 i 30/12) i stavljati na tržište do najviše 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, a može se nalaziti na tržištu do isteka roka trajanja.

Članak 10.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana, od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto

VM broj _____/26
_____ 2026. godine
S a r a j e v o

O B R A Z L O Ž E N J E
ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA O IZMJENI I DOPUNI PRAVILNIKA O SOLI ZA
PREHRANU LJUDI

A ZAKONSKI TEMELJ

Zakonski temelj za donošenje *Pravilnika o soli za prehranu ljudi* (u daljem tekstu: Pravilnik), sadržan je u članku 17. stavak (2) i članku 72. Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH”, broj 50/04) i članku 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

B RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA I OBJAŠNJENJE ODABRANE POLITIKE

Agencija za sigurnost hrane BiH je osnovana na temelju Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04), Odlukom Vijeća ministara o osnivanju, kao samostalna upravna organizacija, autoritet za sigurnost hrane i hrane za životinje, primjenu međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz područja sigurnosti i kvaliteta hrane obavezujućih za Bosnu i Hercegovinu. Na prijedlog Agencije u suradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, Vijeće ministara donosi propis kojima se uređuje kvaliteta hrane radi:

- a) zaštite interesa potrošača,
- b) omogućavanja potrošačima da izvrše izbor u vezi sa hranom koju upotrebljavaju,
- c) zaštite interesa proizvođača.

U Bosni i Hercegovini je trenutno na snazi Pravilnik o soli za prehranu ljudi („Službeni glasnik BiH”, br. 39/09 i 30/12) kojim se propisuju opći zahtjevi za kvalitetu i zdravstvenu ispravnost koje mora ispunjavati sol koja se koristi za prehranu ljudi i prehrambenoj industriji, a s ciljem zaštite zdravlja ljudi. Uvjeti kvalitete i zdravstvene ispravnosti u skladu s ovim Pravilnikom moraju biti ispunjeni u proizvodnji, preradi, obradi i distribuciji soli.

Istraživanje kvaliteta kuhinjske soli na tržištu u Bosni i Hercegovini provedeno je 2017. godine uz financijsku podršku UNICEF-a. Ovim Istraživanjem, izvršena je i provjera usklađenosti soli na tržištu Bosne i Hercegovine sa važećom legislativom u Bosni i Hercegovini. Shodno rezultatima provedenog Istraživanja, te zaključcima s održane Presentacije rezultata donesen je zaključak da Agencija u okviru svojih nadležnosti definiranim odredbama Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH broj 50/04) pokrene procedure izmjene i dopune Pravilnika o soli za prehranu ljudi u cilju usklađivanja propisa s potrebama tržišta.

Također, Agencija za sigurnost hrane BiH u više navrata je od SOLANE TUZLA d.o.o. zaprimila prijedlog za razmatranje izmjene određenih odredbi važećeg Pravilnika o soli za

konzumaciju ljudi u cilju unapređenja regulatornog okvira u oblasti sigurnosti i kvalitete soli za ljudsku uporabu, uz detaljno obrazloženje.

Uvidom u propise zemalja članica Europske unije, kao i drugih zemalja u okruženju koji reguliraju kvalitetu i zdravstvenu sigurnost soli na tržištu, kao i odredaba *Codex alimentarius* standarda za sol utvrdili smo da postoji opravdana potreba za poboljšanjem i usklađivanjem odredbi predmetnog propisa koji je na snazi u Bosni i Hercegovini.

Donošenjem ovog Pravilnika u Bosni i Hercegovini će se uskladiti uvjeti kao u zemljama EU i zemljama okruženja u cilju osiguranja jedinstvene kvalitete i sigurnosti soli dostupne svim potrošačima.

C PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PROPIS

Principi na kojima je zasnovan ovaj Pravilnik su: zakonitost, transparentnost i jednakopravnost učesnicima u pogledu informacija o hrani, uzimajući u obzir razlike u percepciji potrošača i njihove potrebe za informacijama, uz istovremeno osiguravanje nesmetanog funkcioniranja internog tržišta.

D USKLAĐENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

U pravnom naslijeđu Europske unije (*Acquis communautaire*), predmetna oblast pravnog propisa – *Pravilnika o soli za prehranu ljudi* regulirana je kao nacionalni propis s tim da je usklađena s odredba *Codex alimentarius standard for food-grade salt.CXS 150-1985*.

E – PROVEDBENI MEHANIZAM I NAČIN OSGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Službena kontrola i inspeksijski nadzor će se provoditi na način kako je to propisano važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

F FINANSIJSKA SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

Za provođenje ovog Pravilnika nisu potrebna finansijska sredstva, a što je iskazano u obrascu OFP – NE.

G OBRAZLOŽENJE MOGUĆIH EKONOMSKIH, SOCIJALNIH I OKOLINSKIH UTICAJA PROPISA

Ovaj Pravilnik nema okolinskog, socijalnog, ni ekonomskog utjecaja iz razloga što uspostavlja ravnopravan tretman i povećanje konkurentnosti domaćih proizvođača na tržištu kroz omogućavanje poslovanja u skladu s propisima usklađenim sa propisima EU i međunarodnim standardima.

H OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U POSTUPKU IZRADE ODLUKE

Suglasno odredbama Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa, („Službeni glasnik BiH” br. 5/17), i odredbama Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 70/17):

- Obavještanje i objavljivanje Prijedloga propisa na internet stranici Agencije za sigurnost hrane BiH, u dijelu koji se odnosi na javne konsultacije;
- Direktno dostavljanje Prijedloga propisa na komentare i mišljenja nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- Stavljanje na web portal e-Konsultacije.

I RASPORED EVENTUALNOG PONOVOG PREISPITIVANJA DONESENOG PROPISA

U skladu s nastalim izmjenama i dopunama legislative EU sa kojom je vršeno usklađivanje, te na osnovu stečenih iskustava kroz primjenu propisa i skladu sa nastalim potrebama.